

Ecologische quickscan

Nederwoudseweg 42a-44 te Lunteren

In het kader een functiewisseling naar
Wonen en Bedrijf

Uitvoering	Ruimte voor Advies BV Deventerstraat 179, 8171 NS Vaassen
Opdr.gvr.	C. van Doorn
Locatie	Nederwoudseweg 42a-44 6741 MB te Lunteren
Datum	10 december 2018
Status	v1

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
2	Resultaten	5
2.1	Vaatplanten	
2.2	Broedvogels	
2.3	Vleermuizen	
3.4	Grondgebonden zoogdieren	
3.5	Overige soorten	
3	Effecten	
3.1	Vaatplanten	9
3.2	Broedvogels	
3.3	Vleermuizen	
3.4	Overige soorten	
4	Gebiedsbescherming	11
4.1	Gelders Natuurnetwerk	
4.2	Natura 2000	
5	Conclusies en Aanbevelingen	14
5.1	Overzicht van de bevindingen	
5.2	Conclusies en aanbevelingen	
6	Wettelijk kader	16

INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Voorliggend rapport beschrijft de bevindingen van een ecologische quickscan uitgevoerd op het perceel aan de Nederwoudseweg 42a-44 te Lunteren. Op het terrein vindt een functiewisseling plaats van agrarisch naar wonen en bedrijf. Op het terrein wordt de bestaande agrarische bebouwing gesloopt. De ingreep is getoetst aan de Wet natuurbescherming. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige een inschatting maakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

De onderzoekslocatie betreft ca. 5.750 m² aan de Nederwoudseweg 42a-44 te Lunteren in de gemeente Ede (zie afb. 1.1). De huidige agrarische bebouwing wordt gesloopt. Deze bestaat uit een viertal varkenstallen. De locatie is verder grotendeels verhard met klinkers en alleen aan de achterzijde waar het weiland begint onverhard. Het grootste gedeelte van de te slopen bebouwing beschikken over een een golfplaten dak; de overige bebouwing heeft een pannendak. De hagen, houtsingels en solitaire bomen op de locatie blijven ongemoeid. Het totale oppervlakte te slopen bebouwing bedraagt 2.205 m². In de nieuwe inrichting komt de agrarische functie te vervallen en krijgt het terrein de bestemming Wonen en Bedrijf. Alle ingrepen vallen onder de noemer "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting".

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 26 oktober 2018 bezocht door L. Grote Gansey, natuur- en landschapsdeskundige van bureau Ruimte voor Advies. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten zoals Huismus, vleermuizen en marters. Het locatiebezoek is onder regenachtige omstandigheden bij een temperatuur van 5 °C en matige wind uit noordoostelijke richting.

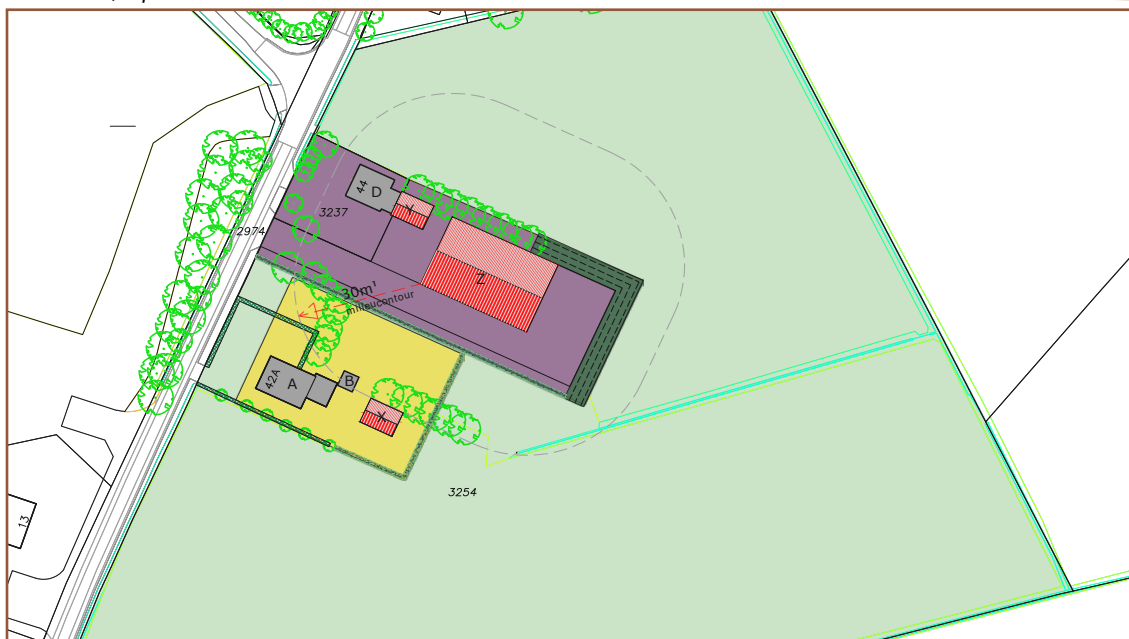

Afb. 1.1: Luchtfoto onderzoekslocatie. Globale begrenzing onderzoekslocatie (rood kader). 1 = bestaande woning (42a)*, 2 = oude varkensstal, 3 = dichte varkensstal, 4 & 5 = jonge biggenstal, 6 = bestaande woning (44)*. Bron ondergrond: GoogleMaps 2018. * blijft behouden

Inzet: Globale ligging plangebied Nederwoudseweg te Lunteren (rode cirkel). Bron ondergrond: PDOK luchtfoto 2017.

Afb. 1.2: Toekomstige situatie, met de indeling van bestemming Wonen (gele kleur) en bestemming Bedrijf (paars) Bron: dbl architectenbureau te Lunteren, september 2018.

2

RESULTATEN BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

2.1 Vaatplanten

Op de onderzoekslocatie zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Een groot deel de locatie is verhard, waardoor enkele zeer algemene soorten grassen, mossen en kruiden plaatselijk groeien tussen de stenen. De particuliere tuinen van huisnummer 42a en 44 zijn onverhard maar worden intensief beheerd. Ze bestaan uit strakke gazons met cultureel soorten. Voor spontane begroeiingen is zeer beperkte ruimte beschikbaar. Overige begroeiingen bestaan uit regulier onderhouden weilanden met algemene weidegrassen, enkele ruderaal soorten en algemene kruiden. Bijzondere vegetatie ontbreken en beschermde of bedreigde planten krijgen, mede door het onderhoud, niet de kans om zich te handhaven en/of te ontwikkelen. Op basis van deze bevindingen kan nader onderzoek naar vaatplanten achterwege blijven.

2.2 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing, soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt. De schuren lijken in potentie geschikt voor de Huismus, maar daarvan zijn geen sporen aangetroffen. Beschermde nesten of nestrestanten ontbreken. Alle stallen zijn daarvoor onderzocht op broedplekken en uitwerpselen. Daarbij speelt de aanwezigheid en toegankelijkheid van predatoren een rol (met name Bruine rat). Dit maakt dat de schuren ongeschikt zijn als nestlocatie voor Huismus. Kortstondig werden twee badderende huismussen waargenomen aan de voorzijde van nummer 44, waarna ze richting het westen wegvlogen. Ze werden niet meer waargenomen in het onderzoeksgebied.

Voor andere vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats zijn de bebouwingen ongeschikt, zoals voor Gierzwaluw. Daarnaast zijn er ook geen sporen in de vorm van uilen aangetroffen in de vorm van braakballen en krijtsporen. Er zijn geen nesten of potentiële nestlocaties van Ooievaar, Roek, Grote gele kwikstaart aangetroffen in of in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Overig jaarrond beschermde nesten van roofvogels (horsten) ontbreken binnen invloedssfeer van de onderzoekslocatie.

Overige broedvogels

Van de meeste broedvogels is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt. Tijdens de inventarisatie zijn geen nesten, nestactiviteiten en/of nestrestanten aangetroffen in de bebouwing. De aanwezige bomen staande langs de voor- en zijgevels van de stallen zijn wel geschikt. Het gaat dan om algemene broedvogels zoals Merel, Zanglijster, Roodborst, Winterkoning. De bomen in de tuinen in de omgeving bieden mogelijkheden voor nestlocaties voor algemeen voorkomende vogelsoorten.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop en renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen maar ook lineaire doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd.

Binnen de onderzoekslocatie staan meerdere stallen. De uiterst noordelijke stal is opgebouwd uit stenen muren, waarbij het golfplaten dak 'koud' en niet geïsoleerd op de muren liggen. De muren bevatten geen gaten en spleten. De boeiplanken sluiten naadloos aan op de muren. Tijdens het veldbezoek zijn alle muren en daken gecontroleerd op toegankelijke ruimten. Deze ontbreken. Ook werden de zolderruimten gecontroleerd op aanwezigheid van sporen. Er zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten aangetroffen. De meest oostelijke stallen zijn geschakeld en relatief nieuw. Ook deze stallen zijn opgebouwd uit stenen muren, waarbij het golfplaten dak 'koud' en niet geïsoleerd op de muren liggen. Eveneens sluiten de boeiplanken aan op de muren en zijn er geen spleten en/of scheuren in de muren aangetroffen die mogelijk dienst doen als verblijfplaats. Aan de achterzijde van deze geschakelde stallen is een aftimmering geplaatst over de ventilatie/afzuigstelsel; deze is in potentie geschikt, maar door de constante tocht en grote toegankelijkheid van predatoren is het onwaarschijnlijk dat het in gebruik is. De meest zuidelijke stal is eveneens opgebouwd uit stenen muren en een golfplaten dak. De dakplaten zijn van de onderzijde voorzien van een soort pur-isolatie, zonder tussenruimte. De buitengevels bevatten geen scheuren, spleten en/of openingen.

De bomen op het projectgebied zijn niet geschikt voor boombewonende soorten zoals de Rosse vleermuis, Watervleermuis en Franjestaart. Deze soorten komen wel in de omgeving voor maar zullen niet gevestigd zijn op het projectgebied. Daarvoor missen de bomen geschikte holten, stamschuren of zwaardere dode stammen/takken. De aanwezigheid van vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen is, voor wat betreft de bomen, uitgesloten.

Foerageergebied en vlieg- en mitigatieroutes

Boven het plangebied wordt mogelijk gevoerageerd door vleermuizen. Er is echter geen sprake van een foerageergebied dat van essentieel belang is voor vleermuizen. In de directe omgeving zijn vele vergelijkbare en meer geschikte locaties aanwezig. De begroeiing in het onderzoeksgebied wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. Tijdens de werkzaamheden blijft deze begroeiing vooralsnog, afhankelijk van de staat van de beplanting na de sloopwerken, ongemoeid. De agrarische bedrijfsbebouwing heeft geen betekenis als vliegroute of is ook niet op een andere manier van belang voor vleermuizen, daarvoor mist het de gewenste inrichting. Daarnaast blijft tijdens- en na de ruimtelijke ontwikkeling het plangebied geschikt als foerageergebied.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder "grondgebonden zoogdieren" worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, insecteneters, marters en eekhoorns. Om en in het plangebied zijn geen sporen die duiden op aanwezigheid (latrines, prooiresten, krabsporen, eierschalen) aangetroffen. Van Das zijn geen sporen aanwezig. Ook Boomarter komt met zekerheid niet

voor. Van Steenmarter zijn geen sporen (prooi-resten, uitwerpselen) aangetroffen. In ieder geval kan een vaste verblijfplaats uitgesloten worden. Navraag bij de eigenaar leverde eveneens geen bevestiging op voor de aanwezigheid van deze soort. Wel kunnen kleine marterachtigen, zoals Bunzing, aanwezig zijn en het terrein bezoeken. Het terrein voldoet echter niet als verblijfplaats, maar wel als mogelijk foerageergebied. Van een verblijfplaats is geen sprake. Voor andere soorten, zoals Eekhoorn, ontbreekt een verblijfplaats (nestplaats) eveneens. Ook van een anderszins belangrijke functie voor de soort is op de locatie geen sprake.

Algemene kleine zoogdiersoorten zoals Veldmuis, Bosmuis, Bruine rat en Huisspitsmuis komen vrijwel zeker allen in het onderzoeksgebied. Zo vindt voor Bruine rat gerichte plaagdierbestrijding plaats. Het terrein is ook in potentie geschikt voor de Egel, Haas en Konijn, maar de mogelijkheden voor een verblijfplaats zijn beperkt op het terrein. Voor deze soorten geldt in de Provincie Gelderland een vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Overige beschermde of bijzondere grondgebonden zoogdiersoorten zijn uit te sluiten wegens het ontbreken van potentieel leefgebied.

2.5 Overige soorten

Door het ontbreken van oppervlaktewater op het terrein is het vóórkomen van vissen uitgesloten. Door dit ontbreken is aantasting van voortplantingshabitat van amfibieën ook uitgesloten. Het terrein voldoet niet aan de voorwaarden waaraan potentieel leefgebied van reptielen en ongewervelden (libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen, waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten. Het begroeide deel van het projectgebied is echter wel geschikt als landhabitat voor enkele veelvoorkomende amfibieën (Bruine kikker of Gewone pad), maar in beperkte mate.

Afb. 2.1: De te slopen varkenstal aan de meest noordelijke zijde van het onderzoeksgebied. Zoals te zien op de afbeelding ontbreken gevelopeningen voor vleermuizen vanaf de buitenkant en zijn voormalige openingen dichtgemetseld. Dakbeschot, spouw of andere geschikte verblijfplaatsen ontbreken..

Afb. 2.2: Zoals op deze afbeelding te zien, is er geen isolatie of dakbeschot aanwezig in de meest noordelijke stal. Geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, Huismus of andere dieren met een beschermde verblijfplaats ontbreken daardoor.

Afb. 2.3: Oostelijke zijde van het onderzoeksgebied. Hierbij is te zien dat de weilanden rondom de stallen voornamelijk bestaat uit voedselrijke graslanden. Overhoeken en ruimtes voor spontane vegetaties ontbreken.

Afb. 2.4: Overzicht van de te slopen varkenstallen op de locatie. De bebouwing is vrij van verrommeling, goed onderhouden en vrij van geschikte toegangen.

Afb. 2.5: De binnenzijde van de te slopen varkens-/biggenstal. De stal is geheel afgesloten ('geur- en pestdierdicht') en daardoor ontoegankelijk voor vleermuizen, uilen of huismussen.

3

EFFECTEN

3.1 Vaatplanten

Er komen geen onder de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten op de locatie voor, een effect op beschermde vaatplanten is derhalve uitgesloten. Nader onderzoek naar beschermde vaatplanten is niet nodig.

3.2 Broedvogels

De voorgenomen ontwikkeling zal niet leiden tot verstoring, aantasting of vernieling van jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen of sporen van jaarrond beschermde nesten. Vervolgonderzoek naar jaarrond beschermde nesten is derhalve niet nodig.

Tijdens het broedseizoen zijn broedgevallen van algemene broedvogels zoals Merel, Zanglijster, Roodborst en Houtduif in de houtige begroeiing rondom het terrein mogelijk. De werkzaamheden kunnen leiden tot het verstoren van broedgevallen van algemene broedvogels. Door geluid en trillingen kunnen vogels hun nest verlaten. Het is van belang om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten. Een ruwe indicatie van het broedseizoen is de periode half maart - half augustus. Uitsluitend van belang is het feit of bezette nesten aanwezig zijn, ongeacht de periode. Eerdere of latere broedgevallen van met name duiven zijn bijvoorbeeld mogelijk. In geval van bezette nesten moet gewacht worden de werkzaamheden totdat vogels het nest vrijwillig permanent verlaten hebben.

3.3 Vleermuizen

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen potentiële vaste, jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen van vleermuizen aangetroffen of te verwachten. De sloop van de gebouwen leidt niet tot aantasting of vernieling van verblijfplaatsen en niet tot doden/verwonden van individuen. Door de beperkte begroeiing in en rondom het plangebied, is het plangebied beperkt geschikt als foerageergebied. Er treedt geen effect op naar aanleiding van de ingreep. Het uitvoeren van nader onderzoeken naar effecten op beschermde rust- of voortplantingsplaatsen en functionele leefomgeving van vleermuizen is niet noodzakelijk. T.a.v. licht- en of geluidsverstoring zal t.a.v. de voorgenomen ingreep geen tot nauwelijks effect optreden, vanuitgaande dat de werkzaamheden op reguliere wijze worden uitgevoerd. Ook bij de huidige agrarische bedrijfsvoering is er sprake van verstoring. In dat geval wijzigt de situatie niet noemenswaardig.

3.4 Grondgebonden zoogdieren

Op de projectlocatie worden voornamelijk kleine, zeer algemene zoogdiersoorten verwacht. Vaste rust- en voortplantingsplaatsen of ander belangrijk leefgebied van andere zoogdieren, zoals marterachtigen en Eekhoorn ontbreken. De werkzaamheden kunnen bij kleine zoogdieren tot negatieve effecten op deze soorten leiden, bijvoorbeeld door de aantasting van holen en gangenstelsels. Omdat een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht die voor alle dieren en planten geldt. De functiewijziging en voorgenomen ingrepen hebben geen effect op beschermde zoogdieren of hun leefgebied. Nader onderzoek naar beschermde zoogdiersoorten is derhalve niet aan de orde.

3.5 Overige soorten

Het vóórkomen van beschermde soorten uit overige soortgroepen (amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden) is op voorhand uitgesloten wegens het ontbreken van geschikt leefgebied of doordat de locatie buiten het bekende verspreidingsgebied valt. Negatieve effecten op beschermde soorten uit overige soortgroepen zijn derhalve op voorhand uit te sluiten. Voor enkele algemene amfibieën die mogelijk op de locatie voorkomen (Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander) bestaat een kans op aantasting van landhabitat, voornamelijk in de tuin rond de woning. Voor deze soorten heeft de provincie Gelderland een algemene vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling verleend.

4

GEBIEDSBESCHERMING

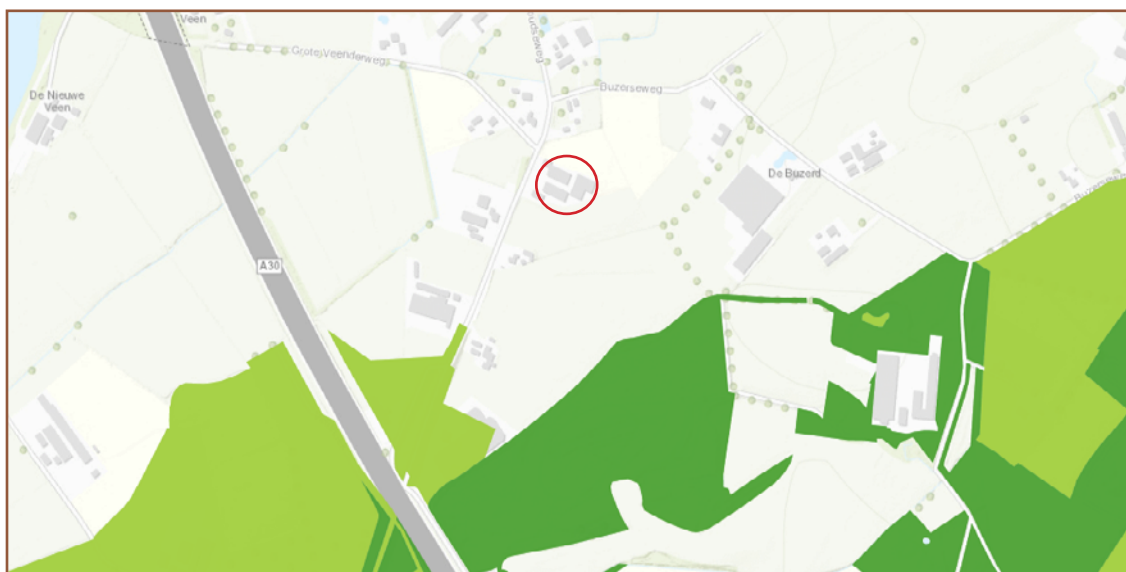
4.1 Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO)

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) ligt op circa 300 meter afstand of op circa 200 meter op de Groene ontwikkelingszone. Gezien de aard van het project in combinatie met de afstand ten opzichte van het GNN zijn er geen negatieve te verwachten op de kernkwaliteiten van dit deelgebied. Integendeel, de nieuwe inrichting van het terrein zal eerder bijdragen aan de kwaliteiten van het aangrenzend deelgebied, onder meer op de aspecten rust, ruimte en donkerte. Doordat het project buiten de GO valt is het niet aan de orde om een plan op te stellen waaruit blijkt dat er een bijdrage aan de verbetering van natuurwaarde aan het gebied wordt geleverd.

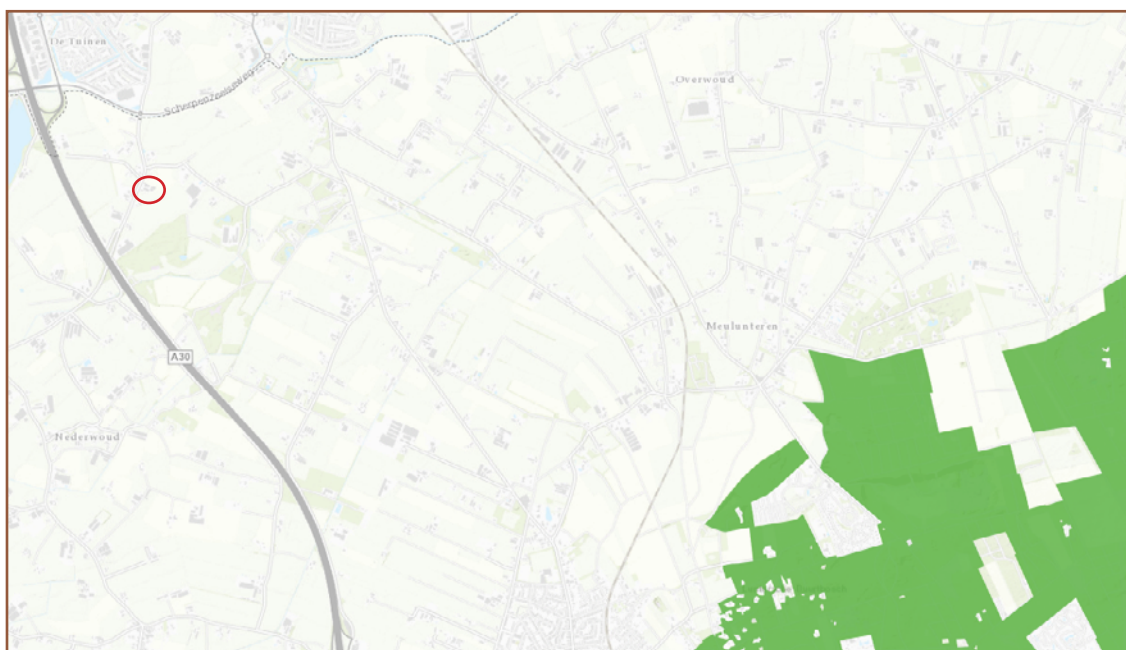
4.2 Natura 2000

De onderzoekslocatie ligt op ongeveer 4.300 meter afstand van Natura 2000-gebied 'Veluwe', zie afbeelding 4.2. Gezien de aard, de grote afstand en beperkte schaal van de ingreep en het ontbreken van landschappelijke binding tussen plangebied en Natura 2000-gebied zijn effecten op doelstellingen van Natura 2000-gebieden op voorhand echter uitgesloten. De functiewijziging en daaruitvolgende ingreep hebben geen invloed die het behalen van de natuurdoelstellingen negatief beïnvloed. De bebouwing en de erfinrichting wijzigt, maar de overige terreindelen en omringende gebied blijven ongewijzigd in stand. Dit sluit een effect uit. Nader onderzoek naar effecten op doelstellingen van Natura 2000-gebieden is daarom niet nodig. Een aspect dat daarbij meegenomen dient te worden is verstoring door bouw- en sloopwerkzaamheden en door het toekomstige gebruik. Het eerste is een tijdelijk effect; het tweede blijvend. Echter, in vergelijking met het huidige gebruik, zal licht- en geluidsoverlast nauwelijks een rol van betekenis spelen. De agrarische bedrijfsvoering maakt plaats voor een -voor natuur- gunstiger gebruiksvorm, namelijk Wonen en Bedrijf. Het effect is hoe dan ook beperkt, ook al omdat de werkzaamheden niet van grote aard zijn en de afstand met het Natura 2000-gebied fors. Een voorwaarde bij de conclusie is dat de bouw- en sloopwerkzaamheden plaatsvinden op reguliere wijze. Een negatief effect op storingsgevoelige soorten in het nabijgelegen Natura 2000-gebied zal daarom niet kunnen optreden.

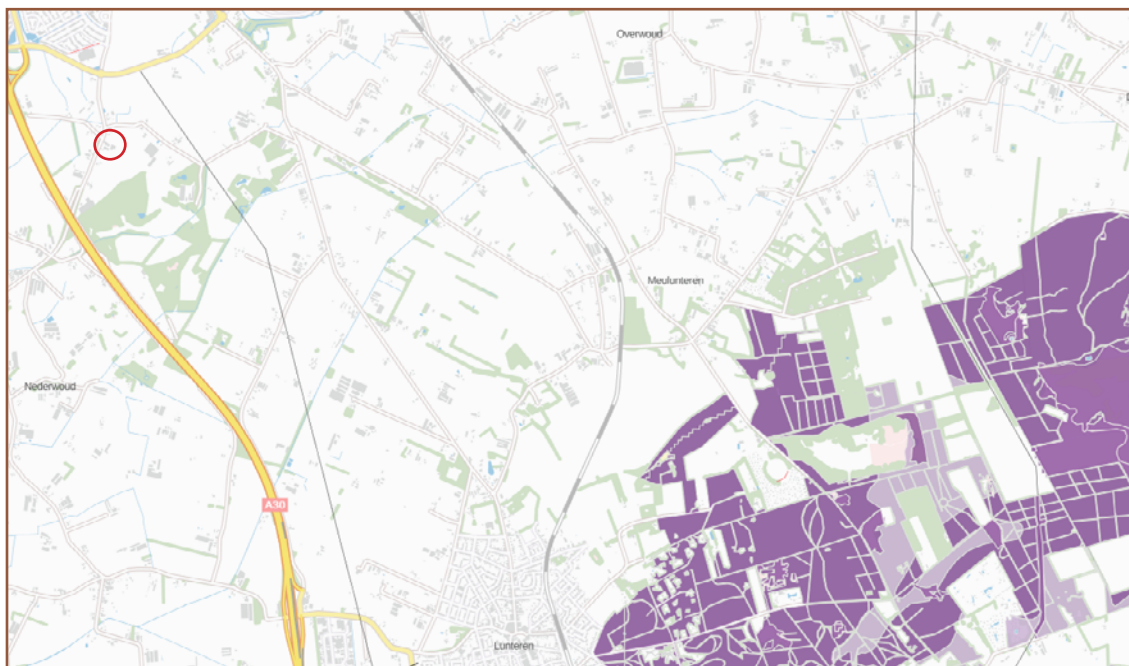
De PAS-berekening wordt niet noodzakelijk geacht, omdat gezien de omvang van het project de grenswaarde voor stikstofgevoelige habitattypen en -soorten niet zal worden overschreden. De locatie ligt op ruime afstand (4.300 meter) ten opzichte van stikstofgevoelige natuurdoelen. De verandering in stikstofuitstoot zijn hoogstens van tijdelijke aard en worden ruimschoots gecompenseerd door de blijvende verandering in stikstofuitstoot, omdat de agrarische uitstoot eindigt. De nieuwe bestemming Wonen en Bedrijf zorgen voor aanzienlijk minder uitstoot en leveren positieve effecten op de gevoelige habitattypen.

Afb. 4.2 : Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen) en het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen). De locatie ligt op circa 300 meter van het Gelders Natuurnetwerk. Bron ondergrond: Atlas van Gelderland, provincie Gelderland (<http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland>).

Afb. 4.1: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Natura2000-gebied 'Veluwe'. De minimale afstand tot beschermde natuurgebieden bedraagt ongeveer 4.300 meter. Bron ondergrond: Atlas van Gelderland, provincie Gelderland (<http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland>).

Afb. 4.3 : De ligging van stikstofgevoelige habitattypen ten opzichte van de plangebied (rode cirkel). Het projectgebied ligt circa 4.300 m van stikstofgevoelige habitattypen. Bron: AERIUS calculator (<https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl#>)

5

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1. Overzicht van de bevindingen

Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	niet	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen	niet	geen	geen
Vleermuizen - vliegroutes/foerageergebied	niet	geen	geen
Zoogdieren - gebouwbewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	zeker	negatief	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	niet	geen	geen
Vogels - algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	zie bij 5.2
Amfibiën - vrijgestelde soorten	beperkt mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Overige beschermde soorten	niet	geen	geen

Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura2000 - zuurgevoeligheid	niet	geen	geen
Overige onderdelen GO & GNN	niet	geen	geen

5.2 Conclusies en aanbevelingen

T.a.v. Soortbescherming

- De functieverandering van het terrein inclusief de daaruit voortvloeiende ingrepen leiden niet tot aantasting of vernieling van beschermde planten en (potentiële) jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels, zoogdieren en andere diergroepen. Er zijn geen nadere onderzoeken of planaanpassingen nodig. Mochten er dieren aanwezig zijn, dan betreft het zeer algemene soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen. De ingreep leidt niet tot een overtreding van de Wnb. Een ontheffing is niet nodig.

T.a.v. Gebiedsbescherming

- De functieveranderingen en daaruit voortvloeiende ingrepen leiden niet tot tijdelijke of permanente effecten op doelstellingen of kernkwaliteiten van beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en Gelders Natuurnatuurnetwerk). Er zijn geen nadere onderzoeken of planaanpassingen nodig.

T.a.v. vogels

- Het eventueel verwijderen van opgaande beplanting (bomen, struiken,) kan tijdens het broedseizoen leiden tot vernieling van nesten van algemene broedvogels. Voer dergelijke werkzaamheden daarom buiten het broedseizoen uit of begin buiten het broedseizoen. Het broedseizoen is geen vaste periode maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Echter, uitsluitend van belang is of broedgevallen aanwezig zijn. Bezette nesten mogen nooit aangetast of vernield worden, wees daarom ook alert buiten de periode 15 maart - 15 augustus en stel werkzaamheden zonodig uit.
- Houdt tijdens het broedseizoen bij voorkeur een verstoringsvrije zone van enkele meters rond de begroeiing snoei de begroeiing sterk terug voorafgaand aan het broedseizoen

om broedgevallen te voorkomen. Tijdelijke verstoring is onder de Wet natuurbescherming toegestaan, maar voorkom dat nesten door de ouders permanent verlaten worden.

T.a.v. Zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. In dit specifieke geval zijn naar verwachting geen speciale maatregelen nodig.
- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en wordt contact opgenomen met een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

Extra: Ruimte voor Advies promoot natuur in stad & land. Zo is het op erven in het buitengebied vaak met relatief weinig moeite mogelijk om huismussen, vleermuizen, zwaluwen en andere dieren een plek te geven. Breng bijvoorbeeld nestvoorzieningen en andere verblijfplaatsen aan, pas inheemse beplanting toe, wees terughoudend met verlichting en bestrating en royaal met groen.

6

WETTELIJK KADER

6.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

6.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermden Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Gelders Natuurnetwerk** (hierna **GNN**) en de **Groene Ontwikkelingszone** (hierna **GO**) komen voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincie Gelderland. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In het GNN is uitsluitend sprake van een natuurbestemming. Binnen het GNN zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De GO bestaat uit 'niet-natuurlijke' elementen van de voormalige EHS zoals infrastructuur en bebouwing. In de GO liggen meer ontwikkelingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld bedrijven. De begrenzing en doelstellingen van GNN en GO worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

6.3 Soortenbescherming

Onder de Wet Natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de WNb. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

6.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.